

Sürdürülebilir Kalkınma Ne Demektir?

İçeriği Yazan: [Faruk HAKSAL](#) [1] Zaman: Pzt, 19/03/2012 - 13:44

Çevrebilim [ekoloji]'nin en başta gelen kavramlarından bir tanesi “ekosistem” sözcüğüdür.

Belli bir ortamda, jeolojik, coğrafi, fiziksel ve iklimsel gerçekliklerin yanı sıra [tek hücreliler de dâhil] bütün bitkiler ve hayvanlar, üretmek ve yeniden üretmek üzere etkileşim içindedirler. Ekosistem kavramı, işte söz konusu bu etkileşim içindeki bütünlüğü anlatır.

Bir başka deyişle, canlı varlıklar arasında karşılıklı etkileşimler, sadece bir uyumsuzluk, bir rekabet, bir yiyip tüketme ve yıkıp yağmalama değil, aynı zamanda bir karşılıklı bağımlılık, dayanışma ve birbirlerini tamamlama ilişkisidir.

Ekosistem, kendi kendini üretir, kendi kendini düzenler; hiçbir denetleme merkezine, hiçbir düzenleyici lider iradeye ve hiçbir genetik programa tabi değildir. Bu kendi kendini düzenleme sürecinde, ölüm yaşamın içindedir, yaşam da ölümün...

Örneğin, bir yırtıcı hayvanın ölümü ile yığınla leş yiyen hayvan, solucan, çeşitli kurtçuklar, bakteriler ve sair canlılar beslenir.

Cesedin ayrışması sonucunda ortaya çıkan madensel tuzlar, kökler yolu ile bitkileri besler. Bakteriler toprağı verimli kılar. Böylece beslenen bitkiler de onları yiyen hayvanları besler... Kolayca görüleceği üzere sistem, sürekli ve yoğun bir devinme, denge, ayrışma ve tekrar birleşme ilişkileri içerisinde hareketlerini sürdürür.

Doğanın içinde yer alan insanın faaliyetleri de, işte bu ekosistemin denge ve bütünlüğü içinde kalmak zorundadır.

İnsan, tanımlamaya çalıştığımız “ekosistem”in dengelerini zedelediği ölçüde bu eyleminden zarar görmeye mahkûmdur.

Yaşadığımız çağda çığ gibi büyüyen ve derinleşen çevre sorunları, sözünü ettiğimiz dengenin bozulması sonucu ortaya çıkan doğanın olağan reflekslerdir.

Peki, çevre sorunları niçin şimdi bu ölçüde yoğunlaşmış ve derinleşmiştir?

Çünkü sanayileşen dünya ekonomisi, insan hırsını sınırsız ve denetimsiz bir biçimde serbest bırakıldığı bir dünya görüşüne terk edilmiştir. Bu sistemin, teorinin ya da dünya görüşünün adı liberalizmdir.

20 yüzyılın ikinci yarısında emperyalizme dönüşen liberal/kapitalizmdir.

Sistem, yaşadığımız süreçte neo/liberalizm aşamasına varırılmış ve doğal kaynakların hunharca tahrip edildiği, doğanın geri dönüştürülemeyecek ölçüde kirletildiği ve kaynakların “benden sonra tufan” görüşünün izinde gerçek bir talana dönüştüğü topyekûn bir yıkıma varırılmıştır.

Sözünü ettiğimiz yıkımın karşısında üretilen kavram, “sürdürülebilir kalkınma” ilkesidir...

“Sürdürülebilir Kalkınma”dan anlaşılan, insan topluluklarının durumunu ekosistemlerin sınırları içinde kalarak iyileştirmektir.

Sürdürülebilir ekonomi kavramı ise, sürdürülebilir kalkınma ile ilişkili olarak doğanın kaynak sermayesini koruyup gözetten bir ekonomi anlayışıdır. Böyle bir ekonomi yönetimi, tekniği ve bilgiyi yetkileştirerek toplumların gelişmesini sağlayabilir ve sürdürebilir.

Sürdürülebilir kalkınma, adalet ile iç içe yürümelidir.

Bireysel çapta yaşam düzeyini iyileştirmek adına rekabet, kıskançlık ile mücadele üstüne kurulu kapitalist iktisadi kalkınma, gerçi büyük zenginliklere yol açmıştır, ama kamu kurumlarının - görece de olsa - zayıflamasına, çevrenin görülmemiş biçimde yıkımına ve insanlığın “sosyal yönlü amaçlarına” sırt çevirdiği için de, sefalet sınırında yaşam mücadelesi veren kalabalıkların oluşmasına neden olmuştur.

Oysa ekonominin “sürdürülebilir olması” için, kalkınmanın yararlarının adil bir biçimde dağılımını örgütlemeli, daha eşitçi olmalı, tüm insanlığın temel ihtiyaçlarına yanıt verebilen bir nitelik taşımalıdır.

Faruk HAKSAL

faruk.haksal@politikadergisi.com

Yorumlar

YOKLUK VE YOKSULLUK GURURLA BİRLEŞİNCE.

İçeriği Yazan: MÜCAHİT KUBİLAY Zaman: Pzt, 19/03/2012 - 19:04

6 aylık ve 6 yaşında iki çocuklu adanali anne.
günlerdir aklımızdan çıkmadı.
yoksulluk , soğuk ve açlık ,
borçların üstüne birde gurur eklenmiş.
anne denemiş ama , bir çıkar yol bulamamış.
sosyal hizmetler müdürlüğü şimdi aileye 314 lira bağlamış.
çocuk bezi ve mama yardımıda yapılacaktı.
daha önce nerdeydin , devlet olmak şimdi mi aklına geldi.
kendinizden biri olsaydı haberiniz olurdu.
ama gururlu insanlardan haberiniz olmaz.

geçtiğimiz ay vanda depremzedeler için , prefabrik evler yapıldı.
içine bir aile yerleştirildi.
elektrik yok , tek çok hızlı çalışıyor ama yetiştirip elektrik bağlayamamış.
15 metre uzaklıktaki prefabrikte elektrik var.
babada para yok ki , 20 liralık ara kablo alıp ,
diyer prafabrikten hat çekip , ısıtıcıya bağlasın.
çoluk çocuğunu soğuktan kurtarsın.

gururlu insan , birisine söyleyip 20 lira yardım isteyemiyor.
çoluk çocuğu prefabrikten çıkartıp , sobası olan çadırlara götürüyor.
gurur yangına dönüşüyor.

geçen hafta akşam saati evimin önündeyim.
semt pazarımız dağılmış.
20 ya var , ya yok.
köyden yeni geldiği ve yeni gelin olduğu belli.
bir aşağı bir yukarı , bir şeyler arıyor.
geldi yanıma , amca şu kasaların içindekilerini alabilirmiyim dedi.
baktım gururlu utanıyor sıkılıyor.
al kardeşim , ihtiyacın varsa iyilerini seç , yenecek gibi olanları al götür.
bunları birileri alsın diye pazarcılar sandıklarda bırakmış zaten , utanma doldur götür.
eşi damacana su dağıtım bayisinde , asgari ücretle iş bulmuş.
200 liraya tek odalı bir yer tutmuşlar.
sobada yakması içinde , epey bir pazar tahtası topladı.
yeni gelin gururlu , köyde yapamamış.
bir çorap almak istese kayınvalidesine söylemesi gerekiyor.
köylü bir şeyi ekecek biçecek , aylar sonra para görecektir.
yeni gelinin her dediği olurmu , olmaz tabi.
gurur yüzünden köyde bir çıkış yolu aramak istemişler.
gurbet elde çalışıp çok para kazanıp daha mutlu olacaklarını düşünmüşler.
istedikleri zaman , büyüklerine söylemeden , her şeyi kendilerinin alabileceğini sanmışlar.

gurursuz olanlar çok olsada , gururlu insanlarımızda var.
azı bulup şükür edenler de var.
ama , ya az da yoksa.
tiridine yandığının dünyası beee.
_____ (üçbeş_köyün_tiriviri_yazarı)_____ köylüü.

- [Toplumsal](#) [2]
- [Diğer](#) [3]

Kaynak URL (24/04/2024 - 04:44 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/surdurulebilir-kalkinma-ne-demektir>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/faruk-haksal>

[2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/diger>